

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Gimnazjum Specjalne
Żnin

Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach od 27 marca 2014 do 3 kwietnia 2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Anna Borysiak, Dorota Rama. Badaniem objęto 6 uczniów (wywiad grupowy), 11 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 9 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki: **procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, respektowane są normy społeczne.**

Obraz szkoły

Gimnazjum Specjalne wchodzi w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Żninie. Organem prowadzącym jest Powiat Żniński. Uczniami szkoły są dzieci i młodzież w różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej, ruchowej, sprzężeniami. Uczniowie, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą uczęszczać do szkoły, objęci są nauczaniem indywidualnym. Dla części uczniów z orzeczeniem o nauczaniu indywidualnym organizowane są zajęcia na terenie szkoły. Uczniowie ci dowożeni są do szkoły busem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. W szkole pracują nauczyciele specjaliści - przygotowani do pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną i ruchową, sprzężeniami a także z zakresu: surdopedagogiki, tyflopädagogiki, logopedii, Integracji Sensorycznej, treningu słuchowego Tomatisa, EEG Biofeedback, terapii behawioralnej.

Placówka współpracuje z instytucjami samorządowymi (starostwo powiatowe, urzędy gminy, PCPR, GOPS, MOPS) i licznymi instytucjami pozarządowymi, m.in. Fundacją "Dum Spiro, Spero" z Bydgoszczy, Stowarzyszeniem "Kapitał Zaufania" ze Żnina, Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Dzieciom i Ich Rodzinom "Przystań" z Bydgoszczy, Fundacją Pomocy Terapeutycznej "Cane Pro Humano" z Bydgoszcz. Instytucje te, współpraca z nimi, oraz ofiarowane środki czy usługi wykonywane bezpłatnie na rzecz placówki wpływają na rozwój uczniów, oraz umożliwiają im spędzanie w ciekawy sposób wolnego czasu.

Od 2011r. szkoła - jako jedna z nielicznych placówek na terenie powiatu żnińskiego - prowadzi nauczanie dla uczniów z autyzmem. Dla uczniów tych prowadzone są zajęcia przez wysoko wykwalifikowaną kadre, w przygotowanych salach, na bazie zgromadzonych lub wypracowanych materiałów.

W obiekcie sale dydaktyczne są dostosowane do specyfiki pracy z uczniem upośledzonym, również z dysfunkcjami współistniejącymi. Trzy sale dydaktyczne wyposażone są w tablice interaktywne, dwie sale zajęć dostosowane do uczniów z głębokim upośledzeniem, salą doświadczenia świata, salą do gimnastyki korekcyjnej, gabinetem logopedycznym wyposażonym w sprzęt do terapii metodą Tomatisa, gabinetem do terapii EEG Biofeedback. W każdej z sal nauczyciele prowadzą zajęcia w sposób przyjazny uczniowi i jego rozwojowi. W ramach programu Radosna Szkoła dla klas I - III stworzona została i wyposażona sala relaksacyjna. W pracy często wykorzystywana jest pracownia komputerowa i Multimedialne Centrum Informacji wraz z biblioteką. Oprócz posiadanego już doświadczenia i wykształcenia wciąż podnoszone są kwalifikacje kadry pedagogicznej. Do dyspozycji uczniów, rodziców w szkole jest dwóch pedagogów i psycholog, którzy udzielają wsparcia. Prowadzone są również przez specjalistów zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, logopedii, rewalidacji oraz w/w terapii.

Hol szkoły wypełniają wykonane przez uczniów prace plastyczne, dyplomy, puchary ukazujące osiągnięcia uczniów w zawodach sportowych umieszczone są na gazetce i w gablotach przy sali gimnastycznej. W holu na parterze mieści się również gazetka, która pełni funkcję informacyjno - dydaktyczną. Znajdują się na niej najważniejsze informacje, oraz zagadnienia zarówno dla uczniów jak i rodziców, oraz nauczycieli. Szkoła prowadzi również stronę internetową na której zamieszczone są informacje związane z organizacją procesu edukacyjnego, a także wydarzenia, uroczystości, osiągnięcia uczniów. Poza tym o ważniejszych sukcesach i imprezach organizowanych w szkole informowane są media lokalne - prasa, Radio Żnin.

Uczniowie osiągają liczne sukcesy w zawodach sportowych na szczeblu lokalnym, wojewódzkim oraz krajowym. Są również laureatami konkursów przedmiotowych na różnych szczeblach. Nauczyciele są współorganizatorami konkursów szkolnych, międzyszkolnych, o zasięgu lokalnym, a także konferencji dotyczących problemów związanych z funkcjonowaniem uczniów z niepełnosprawnościami. W szkole prężnie działa drużyna harcerska

"Nieprzetartego Szlaku", która organizuje wiele atrakcyjnych wyjazdów, oraz spotkań umożliwiających rozwijanie zainteresowań, zdobywanie nowych doświadczeń i umiejętności, tym samym przygotowując do samodzielnego funkcjonowania uczniów.

Nauczyciele pozyskują pomoc rzeczowa na rzecz dzieci i ich rodzin. Współpracują systematycznie z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, ośrodkami opieki społecznej, PCPR, kuratorami sądowymi społecznymi i zawodowymi. Pracownicy, nauczyciele, rodzice i uczniowie dbają wspólnie o to, by w szkole panowała przyjazna atmosfera.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum Specjalne
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Żnin
Ulica	Mickiewicza
Numer	32
Kod pocztowy	88-400
Urząd pocztowy	Żnin
Telefon	523020530
Fax	523020530
Www	www.szkoła.znin.pl
Regon	09254125300000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	51
Oddziały	5
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	10.2
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	KUJAWSKO-POMORSKIE
Powiat	żniński
Gmina	Żnin
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	B
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✓
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✓
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✓
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój. (B)	✓
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✓
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	A
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✓
Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✓
Respektowane są normy społeczne	A
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (D)	✓
Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego (D)	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu (D)	✓
W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb (B)	✓
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice (B)	✓

Wnioski

1. Systematyczna i ciągła analiza potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów, a także nieustanne modyfikowanie procesu edukacyjnego wpływają na efektywne nabywanie wiedzy i umiejętności przez uczniów na miarę ich możliwości.
2. Pracując z dziećmi i młodzieżą upośledzoną umysłowo w stopniu lekkim i głębszym, ze sprzężeniami, nauczyciele dostosowują programy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.
3. Szkoła umiejętnie wykorzystuje posiadane warunki lokalowe oraz pomoce dydaktyczne do realizacji podstawy programowej.
4. W szkole przestrzegane są ustalone zasady oceniania, większość nauczycieli rozmawia z uczniami o przyczynach ich sukcesów i porażek.
5. Respondenci zgodnie podkreślają, że nauka w szkole odbywa się w sprzyjającej atmosferze, która kształtuje głównie poczucie równego traktowania przez nauczycieli.
6. Aktywne włączanie rodziców w proces edukacyjny, pozwala na stworzenie optymalnego programu edukacyjno-terapeutycznego z racjonalnym zaplanowaniem działań rewalidacyjnych i specjalistycznych.
7. Przestrzeganie norm społecznych w szkole oraz spójność oddziaływań wychowawczych pracowników sprawiają, iż placówka w opinii uczniów, rodziców i partnerów jest bezpieczna i przyjazna.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Poziom spełnienia wymagania: B

Nauczyciele prowadzą lekcje i zajęcia dostosowując je do potrzeb i możliwości uczniów, stwarzają im możliwość rozwoju zainteresowań. Opinie badanych uczniów, nauczycieli i obserwacje zajęć wskazały, że nauczyciele kształtują w uczniach umiejętność uczenia się. Respondenci zgodnie podkreślają, że nauka w szkole odbywa się w sprzyjającej atmosferze, która kształtuje głównie poczucie równego traktowania przez nauczycieli oraz dobre relacje wśród uczniów. Uczniowie oraz obserwowane zajęcia wskazują, iż są zapoznawani z celami lekcji i z formułowanymi wobec nich oczekiwaniami. Nauczyciele przestrzegają zasad oceniania, uzasadniają stopnie, rozmawiają z uczniami na temat przyczyn trudności, sukcesów i postępów w nauce. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie, pomaga lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej. Nauczyciele, aby umożliwić uczniom uczenie się od siebie nawzajem stosują na lekcjach różne działania. Szkoła realizuje nowatorskie działania służące rozwojowi uczniów.

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

Prowadzone przez nauczycieli lekcje, jak wskazują uczniowie, zawierają ciekawe elementy. W czasie zajęć podobało im się np.: kolorowanie i wycinanie, instrumenty, opisywanie muzyki po angielsku, karty pracy, praca z mapą, ćwiczenia. Uczniowie mówili, że podobała im się cała lekcja i wszystko, co się na niej działo. Uczniowie lubią kiedy mogą pracować w grupach z innymi uczniami. Obserwowane lekcje zdaniem uczniów nie różniły się niczym od innych zajęć z tego przedmiotu. Takiego samego zdania są prawie wszyscy nauczyciele, prowadzone lekcje nie różniły się od innych lekcji, jakie prowadzą w klasie. Przeprowadzone lekcje były typowe w czasie których uczniowie wykonują w zależności od możliwości zadania samodzielne lub z pomocą nauczyciela. Wybór tematu, formy oraz metody i środki zostały tak dobrane by wszyscy uczniowie mogli wziąć aktywny udział w zajęciach. Mimo wspólnego tematu dla całego oddziału, zaplanowane i realizowane zadania różniły się stopniem trudności, co daje możliwość wykazania się i aktywnego udziału wszystkim uczniom. Planując każdą lekcję nauczyciele mają na uwadze nadrzędny cel: proces edukacyjny powinien być tak zorganizowany, by sprzyjał uczeniu się w sposób najbardziej dostępny i przyjazny dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, służył ich rozwojowi i przygotowaniu do życia w społeczeństwie na miarę własnych, indywidualnych możliwości każdego z uczniów. Zadania na zajęciach są zgodne z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, planem rewalidacji na ten rok szkolny oraz z zaleceniami sformułowanymi w IPET.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Na obserwowanych lekcjach nauczyciele łączyli elementy dydaktyczne i wychowawcze. Uczniowie są wdrożeni do struktury zajęć do określonego schematu np.: rozgrzewka językowa, ćwiczenia narządów mowy, oddechowe, artykulacyjne, ćwiczenia słuchu fonematycznego- słuchowe różnicowanie głosek, aktualizacja kalendarza ściennego oraz powtórzenie wcześniej poznanego materiału. Typy zadań i aktywności były uczniom znane, wykorzystane metody np.: audiolingwalnej (dryl językowy) do utrwalenia poprawnej wymowy, gra dydaktyczna, ćwiczenie komunikacyjne w parach, przygotowywanie przez uczniów pomocy w nauce, czytanie tekstu utrwalającego poprawną wymowę, odpowiadanie na pytania do tekstu pełnymi zdaniami, uzupełnianie karty pracy, uczniowie pracują z mapą i atlasami geograficznymi. Lekcje kończą się podsumowaniem, niekiedy w formie krzyżówki, gry dydaktycznej np. bingo, gra logopedyczna oraz zagadki mające na celu rozwój mowy. Jedyną zasadniczą różnicą, zdaniem nauczycieli, jaka zaistniała w czasie obserwowanych lekcji, było nieco inne niż zazwyczaj zachowanie uczniów. Czuli się przejęci, onieśmieleni i stremowani obecnością osób obserwujących zajęcia. Byli grzeczni, spokojni i cały czas skupieni na wykonywanych czynnościach. Nie odzywali się do siebie. Na co dzień są bardziej spontaniczni, rozmowni i nawiązują z sobą relacje. Takie „wyciszone” zachowanie jest jednak pozytywnym zjawiskiem ponieważ świadczy o chęci i potrzebie pokazania się z jak najlepszej strony. Uczniowie wiedzą, że zachowanie przez nich zaprezentowane jest zjawiskiem pozytywnym i społecznie pożądanym.

Nauczyciele świadomie i celowo dobierają metody pracy. Wybrane metody zostały dostosowane do indywidualnych możliwości i umiejętności uczniów, a jednocześnie stworzyły możliwość integrowania się w grupie. Dobre metody, które zostały wykorzystane podczas zajęć skłoniły uczniów do aktywności, samodzielnego rozwiązywania zadań, ćwiczyły umiejętność samodzielnego wnioskowania. Uczniowie preferowali prezentowany sposób prowadzenia lekcji, ponieważ czuli się aktywnymi uczestnikami lekcji, mieli poczucie, że mogą wpływać na przebieg lekcji, czuli się partnerami w realizacji zadań. Częste odwoływanie się do przykładów z życia codziennego, łączenie tego co dzieje się na lekcji z zainteresowaniami i doświadczeniami uczniów, pozwalało na pełniejsze wykorzystywanie zdobytej wiedzy w praktyce. W czasie zajęć wykorzystano: praktyczne działanie ucznia, pobudzenie samodzielności uczennicy, metodę asymilacji wiedzy, łączenie wiedzy z różnych dziedzin, co sprzyja powtórkom materiału dydaktycznego oraz pozwoli odnieść sukces edukacyjny w czasie lekcji, da możliwość wykorzystać kształconych umiejętności w życiu codziennym, gra dydaktyczna – zastosowanie gry miało na celu zachęcenie do działania poprzez formę bardziej motywującą, atrakcyjną dla uczennicy, budzącą jej własną aktywność. Lekcje były również prowadzone metodą ośrodków pracy, skierowaną do uczniów z upośledzeniem umysłowym. Metoda ośrodków pracy poprzez całościowe nauczanie pozwala łączyć działania dydaktyczne i rewalidacyjne. Jest to szczególnie ważne ze względu na specyficzne właściwości psychofizyczne uczniów z upośledzeniem umysłowym, którzy mają duże trudności w różnicowaniu, uogólnianiu, abstrahowaniu, wiązaniu logicznych całości, tworzeniu nowych pojęć, wnioskowaniu samodzielnym myśleniu, orientacji w nowej sytuacji. Metoda ta opiera się na zainteresowaniach dziecka, uwzględnia wszystkie właściwości psychiczne ucznia, a także wymagania zawarte w programie nauczania.

Metoda ta jest tak skonstruowana, że działania dydaktyczne są uzupełniane oddziaływaniami rewalidacyjnymi. Jest to bardzo ważne ze względu na ograniczenia psychofizyczne uczniów. W procesie nauczania, metoda wyzwała aktywną postawę ucznia i zmusza go do samodzielnego myślenia i poszukiwania własnych rozwiązań podczas zdobywania wiedzy o otaczającym świecie i relacji w nim panujących. Zastosowanie tej metody sprawia, że uczniowie pogłębiają i utrwalają swoją wiedzę, usprawniają umiejętności manualne, rozwijają swoje zainteresowania oraz w formie arteterapii odreagowują napięcia dnia codziennego. Metody zastosowane na lekcji były dobrane w celu jak największego zaangażowania uczniów oraz osiągnięcia zaplanowanych celów. Na lekcjach były przygotowane indywidualne karty pracy, które uczniowie uzupełniają z pomocą nauczyciela lub samodzielnie oraz praca z mapą, podczas której uzupełniają mapki konturowe zgodnie z tematyką

lekcji. Nauczyciele stosują na lekcjach „burzę mózgów”, metodę bardzo lubianą przez uczniów. Nauczyciele konstruują karty pracy i ćwiczenia, które uwzględniają możliwości intelektualne uczniów i tempo pracy a także dają możliwość i pewność, że założone cele lekcji zostaną zrealizowane a uczniowie w miarę samodzielnie opanują materiał. Zdaniem uczniów, uczestniczących w wywiadzie w szkole rozwijają swoje zainteresowania, mogą czuć się bezpiecznie. Uczniowie wskazują, że lubią szkołę.

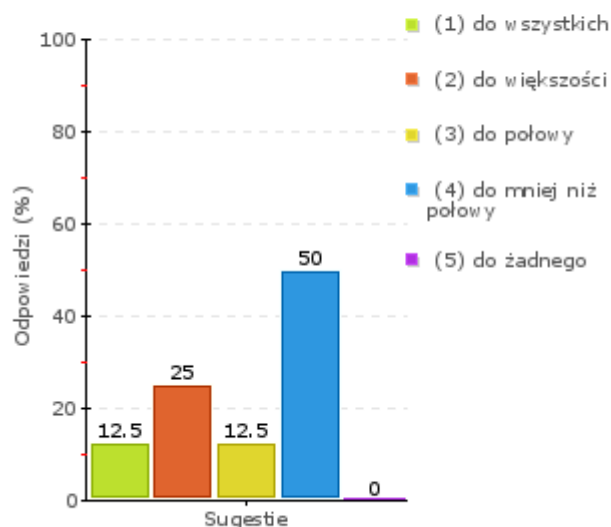
Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się

Zdaniem większości nauczycieli uczniowie tej szkoły potrafią uczyć się, ale przy wsparciu, pomocy innych (Rys. 1j). Na lekcjach nauczyciele tworzyli uczniom sytuacje, w których mogą wyrażać swoje opinie, poszukiwać różne rozwiązania, uczniowie raczej mieli możliwość podsumowania lekcji. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętności uczenia się. Nauczyciele wskazywali na zastosowanie zdobywanej wiedzy w różnych dziedzinach życia.

Nauczyciele podczas lekcji stwarzają sytuacje, w których mogą podejmować decyzje dotyczące ich uczenia się. Uczniowie raczej korzystali z możliwości wyrażenia swojego zdania na tematy poruszane na lekcji. Uczniowie na lekcjach pracują w grupach lub samodzielnie, wykonują zadania, nauczyciel jest osobą wspomagającą. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętności uczenia się, motywują do aktywnej i systematycznej pracy. Podczas wywiadu uczniowie wskazali, że rozmawiają z nauczycielami o tym, czego nauczyli się w szkole.

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe?
potrafią się uczyć samodzielnie KADN

Liczebność: 9

Wykres 1j

Obszar badania: Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się

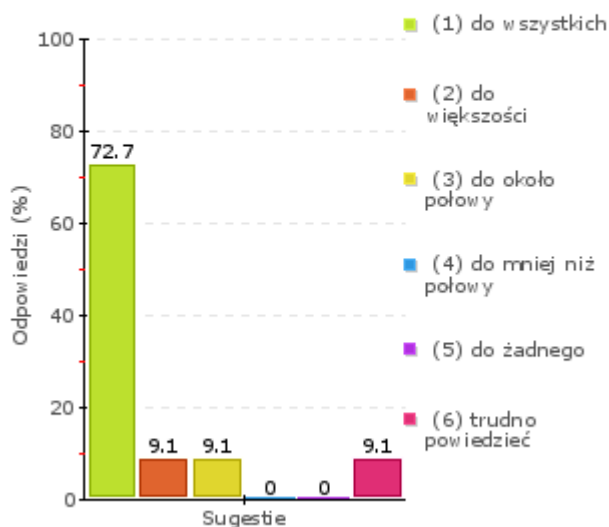
Zdaniem większości ankietowanych rodziców, nauczyciele dbają o dobre relacje między uczniami (Rys. 1j). Większość rodziców jest zdania, że ich dzieci chętnie chodzą do szkoły (Rys. 2j), nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze (Rys. 3j) oraz szanują ich dzieci (Rys. 4j). Podczas obserwowanych zajęć wzajemna relacja między nauczycielem i uczniami była zawsze życzliwa, przyjazna. Nauczyciele byli mili, delikatny głos zachęcał ucznia do pacy. Uczniowie mają możliwość wykorzystania popełnionych błędów do uczenia się, otrzymują wskazówki od nauczycieli, które powinny pomagać im się uczyć. Czas na lekcji jest wykorzystany na uczenie się, uczniowie pomagają sobie w nauce, odnoszą się do siebie przyjaźnie, co zaobserwowano na lekcjach.

Zdaniem pracowników niepedagogicznych atmosfera w szkole jest bardzo dobra, są pozytywne relacje. Rodzice mają duże zaufanie do szkoły, zawsze mogą uzyskać pomoc np.: w wypisaniu druków dokumentów. Jest bardzo dobre nastawienie rodziców, nauczycieli. Pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że trzeba być zawsze pomocnym i otwartym na uczniów. Z dziećmi pracownicy niepedagogiczni mają do czynienia na co dzień, są z nich zadowoleni, z ich zachowań również. Poprawnie zachowują się np.: podczas wydawania posiłków na stołówce. Pracownicy niepedagogiczni wskazali, że dobrze się współpracuje i zawsze w szkole można liczyć na wsparcie i dobre słowo.

Do jakiej części nauczyciele Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. KADR

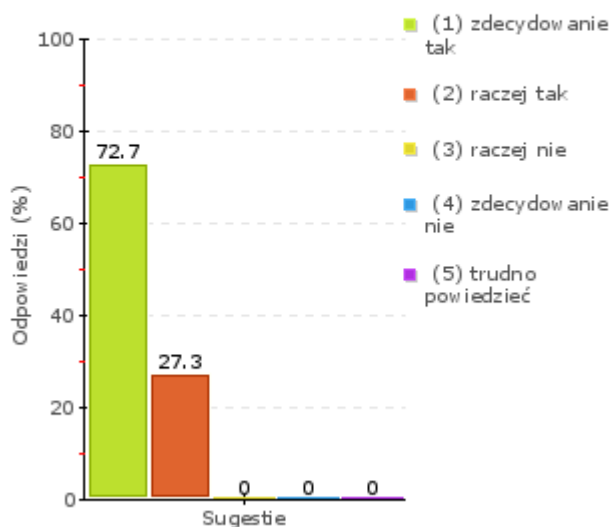
Liczebność: 11

Wykres 1j

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniem? Moje dziecko chętnie chodzi do szkoły. KADR

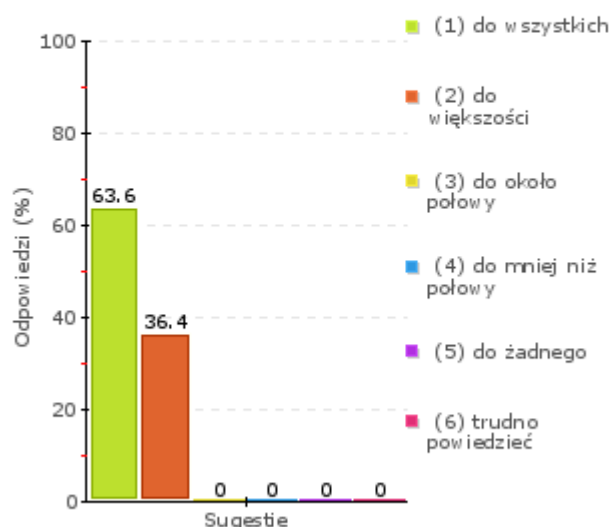
Liczebność: 11

Wykres 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze. KADR

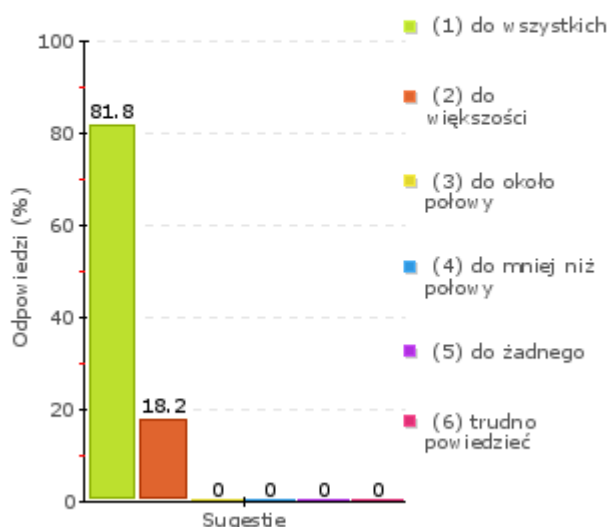
Liczebność: 11

Wykres 3j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele szanują moje dziecko. KADR

Liczebność: 11

Wykres 4j

Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

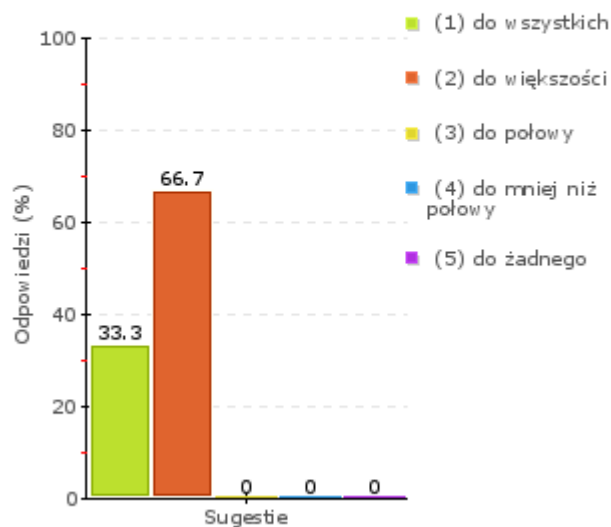
Uczniowie są zapoznawani z celami lekcji, raczej wiedzą dlaczego czegoś się uczą w szkole. Nauczyciele jasno przedstawiają jakich działań oczekują od nich na lekcji. Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele przedstawiali cele zajęć i upewniali się czy uczniowie to zrozumieli.

Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

Zdaniem większości nauczycieli dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują od nich uczniowie są zmotywowani w większości do pracy (Rys. 1j). Większość ankietowanych rodziców widzi, że nauczyciele chwalą ich dzieci częściej niż krytykują (Rys. 2j) i raczej wierzą w możliwości ich dzieci (Rys. 3j). Uczniowie lubią się uczyć, a nauczyciele pomagają uczniom zawsze, jeśli potrzebują oni wsparcia. Uczniowie nie odczuwają, że zajęcia są dla nich trudne. Dzieci po obserwowanych lekcjach wskazywały, że pomocne w nauce są np.: przykłady podawane przez nauczyciela, mapa, karty pracy, ale najbardziej nauczyciele.

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe?
 dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują ode mnie, są zmotywowani do pracy KADN

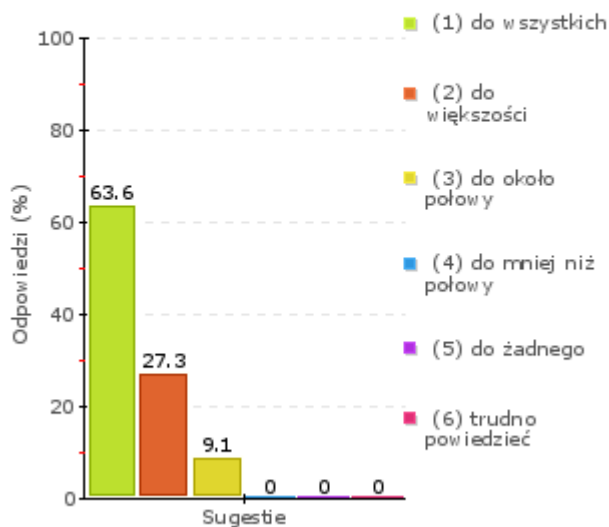
Liczebność: 9

Wykres 1j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
 Nauczyciele chwalać moje dziecko częściej niż krytykują, KADR

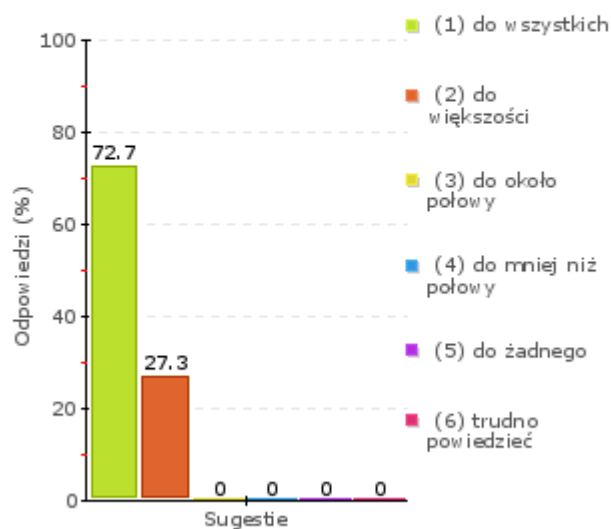
Liczebność: 11

Wykres 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
 Nauczyciele wierzą w możliwości mojego dziecka, KADR

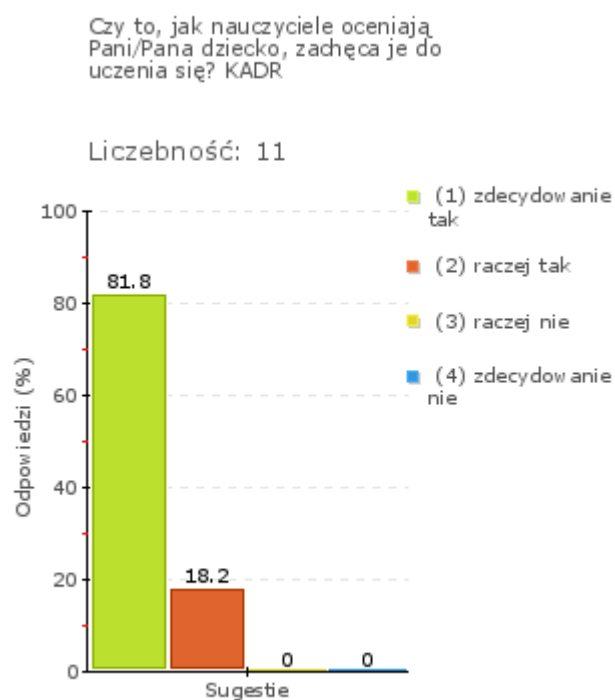
Liczebność: 11

Wykres 3j

Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

Zdaniem ankietowanych rodziców nauczyciele tak oceniają ich dzieci, że zachęca to je do uczenia się (Rys. 1j). Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele przestrzegali ustalonych zasad oceniania, uzasadniali wystawiane oceny. Nauczyciele podczas lekcji rozmawiali z uczniami o ich postępach oraz trudnościach w nauce, co wpłynęło na ich sukcesy. Nauczyciele zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi lub działań uczniów, które były prawidłowe. Udzielana przez nauczycieli informacja zwrotna wspierała uczniów, zachęcała ich do nauki i podejmowania wyzwań.

Wykres 1j

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

Uczniowie oceniają, że na lekcjach mają możliwość korzystania z tego, czego nauczyli się na innych przedmiotach lub poza szkołą, to czego uczą się w szkole przydaje się im w życiu. Uczniowie mają możliwość odwołania się do innych doświadczeń np.: wiedzy przedmiotowej, wiedzy z innych przedmiotów, doświadczeń pozaszkolnych, wydarzeń w Polsce i na świecie, co można było obserwować na lekcjach. Zdaniem nauczycieli na bieżąco odbywa się korelacja treści międzyprzedmiotowych wynikających z programu nauczania. Wprowadzane są wnioski z analizy wyników egzaminów na zajęciach wszystkich przedmiotów. Umiejętności wynikających z podstawy programowej: czytanie, myślenie matematyczne, myślenie naukowe, umiejętność komunikowania się w języku ojczystym, umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej. Rozwiązywanie zadań i problemów metodą zadań testowych, stosowanych na testach egzaminów gimnazjalnych; wyszukiwanie

i korzystanie z informacji, czytanie ze zrozumieniem, rozumowanie, rozwiązywanie testów z poprzednich lat. Doskonalenie umiejętności czytania, oraz czytania ze zrozumieniem – szczególny nacisk na rozumienie poleceń. Dbałość o posługiwanie się poprawną polszczyzną. Odczytywanie grafów, diagramów, wykresy, zadania typu prawda-fałsz, proste doświadczenia z przedmiotów przyrodniczych, odczytywanie z tabel, praca z mapą, skalą, układ współrzędnych, prawidłowe stosowanie przyborów geometrycznych. Utrwalanie na wszystkich lekcjach kompetencji kluczowych. Czytanie, pisanie, rozumienie, przeliczanie, mierzenie, planowanie, wykorzystanie wiedzy w praktyce, korzystanie z informacji, rozwój kompetencji społecznych, wystąpienia grupowe i publiczne, rozwiązywanie problemów, konfliktów. Na lekcjach informatyki uczniowie wyszukują w zasobach Internetu informacje, obserwują za pośrednictwem sieci zjawisk i miejsc przedstawianych na innych przedmiotach. Umiejętność korzystania z aplikacji użytkowych pakietu Office do opracowywania dokumentów, prezentacji multimedialnych, obliczeń. Również w Multimedialnym Centrum Informacyjnym znajdującym się w bibliotece szkolnej uczniowie mają możliwość korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych podczas poszukiwania wiadomości na określone tematy poruszane na lekcjach. Prowadzone są projekty np.: „Zdrowie na talerzu” opracowanie przepisu, zakupy, gospodarka finansami, przeliczanie jednostek, mas, objętości, wykonanie potrawy. Organizowane są wycieczki tematyczne w ramach realizowanego projektu edukacyjnego, wycieczki harcerskie np. ogólnopolskie zloty drużyn Nieprzetartego Szlaku ZHP, zloty w Funce (przyroda, obserwacja klimatu, czytania instrukcji ze zrozumieniem, biegi patrolowe w terenie, meteorologia, żeglarstwo, ekonomia). Na wszystkich lekcjach nauczyciele odnoszą się do praktyki dnia codziennego. Prowadzona jest np.: korelacja tematów w odniesieniu do danych świąt na języku polskim, muzyce, języku angielskim, godzinie wychowawczej, matematyce obliczenia kalendarzowe, historii, zajęciach artystycznych, informatyce. Nauczyciele, jak sami potwierdzają podczas wywiadu dbają o to, by pokazywać uczniom danej klasy związki między tym, co dzieje się na lekcji, a wydarzeniami lub sytuacją w najbliższej okolicy, w Polsce lub na świecie. Nauczyciele pokazują uczniom wydarzenia lub sytuacje w najbliższej okolicy, w Polsce podczas akademii i na apelach na terenie szkoły. Prowadzone są lekcje okolicznościowe związane z Bożym Narodzeniem, Wielkanocą, Wielkim postem, tradycjami; 11 listopada, akcje społeczne, w których biorą udział dzieci, Zwiedzanie Biskupina, Myślęcinka, Lubostronia. Uczniowie wyjeżdżają po "świąteczko betlejemskie", potem roznoszą w mieście. Organizowane są ogólnopolskie zloty, wyjazdy żeglarskie w Pucku. Zloty w Dęblinie, zorganizowane przez druha. Uczniowie biorą udział w festiwalach i konkursach zwiedzają Bydgoszcz, Szubin, Gniezno. Szkoła organizuje wycieczki tematyczne związane z porami roku, świętem zmarłych, realizowanym projektem „Życie kulturalne miasta Żnin”. Uczniowie uczestniczą w lekcjach bibliotecznych, spotkaniach w pracowni rzeźby. Z każdego spotkania uczniowie otrzymują prezenty, np.: książki dotyczące jesieni na Pałukach. Szkoła aktywnie bierze udział w Festynie Archeologicznej; uczniowie uczestniczą w żywych lekcjach historii organizowanych w Baszcie – Muzeum Ziemi Pałuckiej i Biskupinie. Nauczyciele na lekcjach odnoszą się do wydarzeń z regionu, uroczystości np. Święto Odzyskania Niepodległości, rocznica Powstania Wielkopolskiego, święto Armii Krajowej. Uczniowie biorą udział w uroczystościach pod pomnikiem, święto Żołnierzy Wyklętych, dbają o znajdujące się na cmentarzu i Probstwie groby powstańców oraz żołnierzy walczących i poległych w Żninie i okolicach. Organizowane są wycieczki tematyczne do Urzędu Miasta, Starostwa. Szkoła nawiązała współpracę z twórcami regionu, rzeźbiarzami, uczestniczy w „Festynie Jesień na Pałukach”. Pielęgnowana jest gwara pałucka i wielkopolska. prowadzone są lekcje biblioteczne w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej. Na lekcjach WOS-u uczniowie sprawdzają w Internecie prasie lokalnej bieżące wydarzenia. Szkoła pracuje nad wypracowaniem nawyku umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii w poszukiwaniu informacji z otoczenia i świata. Poruszane są tematy na lekcjach wychowawczych oraz zajęciach z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa dotyczących zdarzeń w Polsce, regionie. Nauczyciele planując lekcje uwzględniają zagadnienia poruszane na innych przedmiotach. Uczniowie z niepełnosprawnością

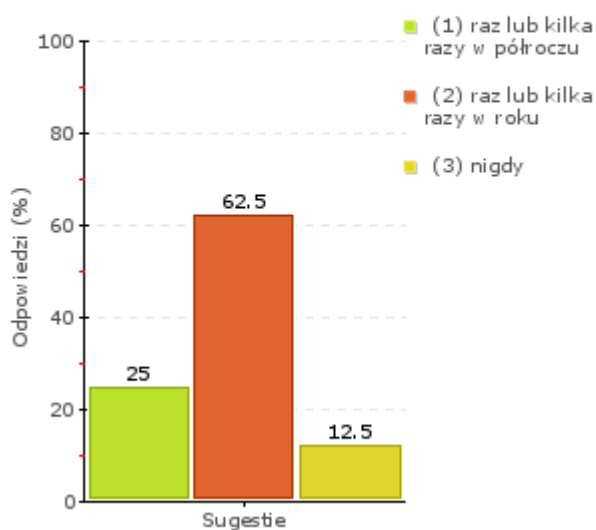
intelektualną przyswajają wiedzę w połączeniu z innymi dyscyplinami wiedzy. Tematy są często kontynuacją i podsumowaniem zajęć, spotkań, które odbyły się w szkole w ramach realizacji kalendarza szkolnego. Niektóre prezentowane zagadnienia ściśle łączą się z danym przedmiotem, ale ich realizacja odbywa się również na innych zajęciach. Lekcje są w formie zintegrowanej najbliższej uczniowi, łączącej w jedną całość wychowanie, edukację i terapię. Wzajemnie przeplatają się poszczególne umiejętności nad jakimi pracują w osnowie tematu dziennego ośrodka pracy. Wraz z kolejnymi dniami tygodniowego ośrodka pracy część wiadomości jest systematyzowana i rozszerzana w czasie kolejnych dni. Podczas obserwowanej lekcji treści na przedmiotach były zintegrowane z innymi przedmiotami. Prawidłowa wymowa jest ważna na wszystkich przedmiotach, w funkcjonowaniu społecznym w kontaktach rówieśniczych. Podczas lekcji kształtowane były czytanie, pisanie, czytanie ze zrozumieniem, wyjaśnianie niezrozumiałych wyrazów, poszerzanie zasobu słownictwa, pogłębianie wiedzy ogólnej oraz realizowałam treści wychowawcze, rozwijanie zainteresowań, respektowanie zasad gry i umiejętność przegrywania, budzenie wiary we własne siły. Jak wskazują nauczyciele podczas wywiadu jednym z wniosków po analizie wyników po egzaminie gimnazjalnym jest zwiększenie i zwrócenie uwagi na korelację międzyprzedmiotową.

Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

Nauczyciele dają uczniom możliwość wyboru np.: tematu lekcji (Rys. 1j), metod pracy (Rys. 2j), sposobu oceniania (Rys. 3j), terminów testów (Rys. 4j), zajęć pozalekcyjnych (Rys. 5j). Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele rozmawiali z uczniami w jaki sposób będzie przebiegać lekcja, nauczyciele zachęcają uczniów do wymyślania i realizowania pomysłów. Obserwacje zajęć również potwierdziły, że nauczyciele dają możliwość uczniom zastanowienia się, czego nauczyli się na lekcji. Nauczyciele umożliwiają uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się, uczniowie podają swoje przykłady, rozwiązują wybrane zadania w ćwiczeniach oraz określają czas ich wykonywania, decydują o tym jak wykonywać zadania.

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
tematyki lekcji KADN

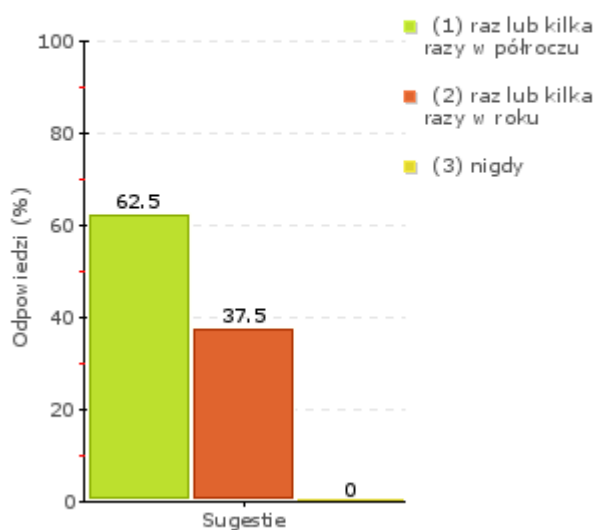
Liczebność: 9

Wykres 1j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
metod pracy na lekcji KADN

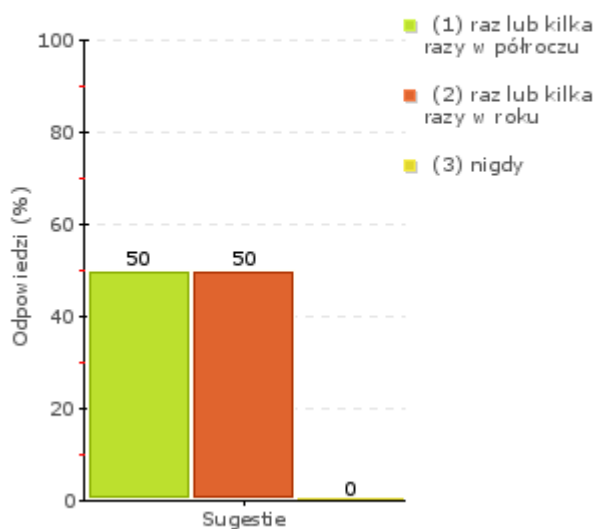
Liczebność: 9

Wykres 2j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
sposobu oceniania KADN

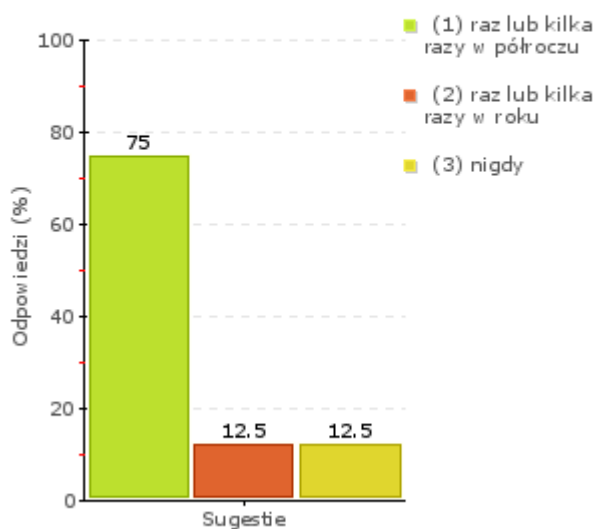
Liczebność: 9

Wykres 3j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
terminów testów, sprawdzianów itp.
KADN

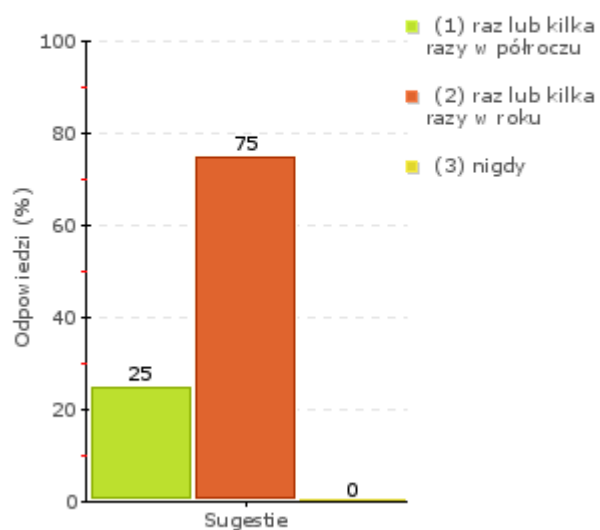
Liczebność: 9

Wykres 4j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
zajęć pozalekcyjnych KADN

Liczebność: 9

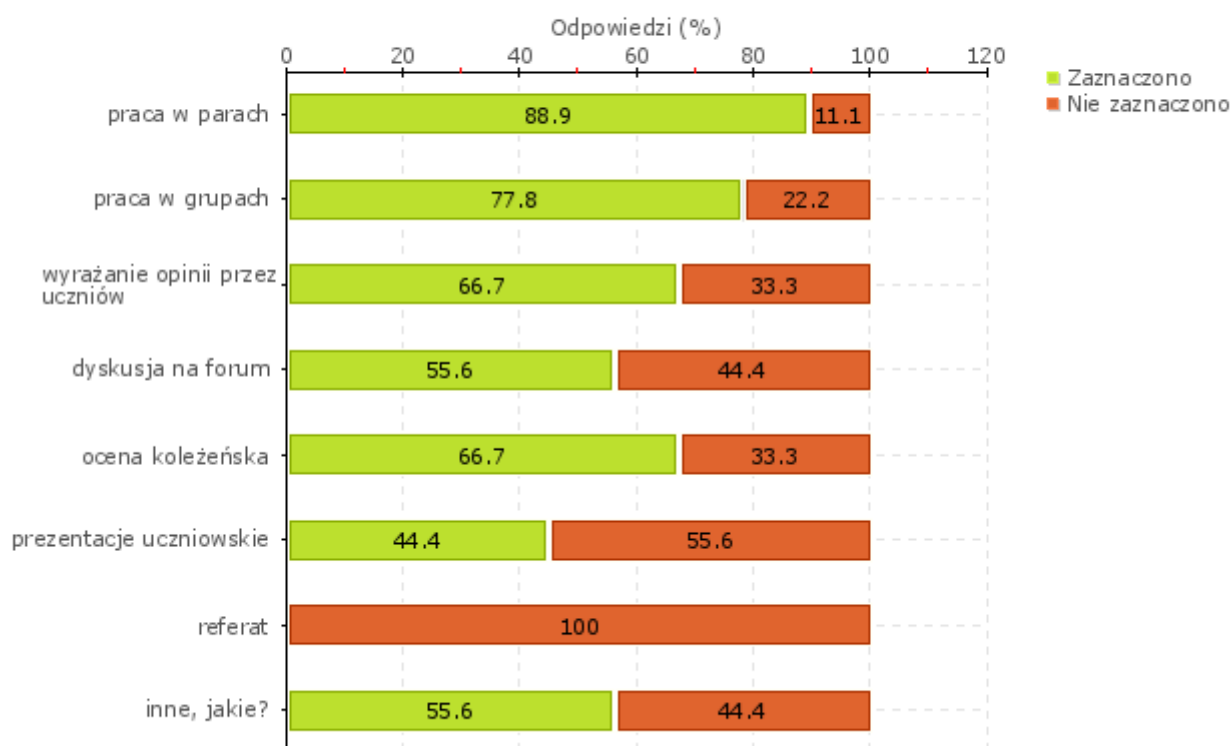
Wykres 5j

Obszar badania: Uczniowie uczą się od siebie nawzajem

Nauczyciele stosują na lekcji sposoby pracy wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów (Rys. 1w). Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele stwarzali możliwość, aby uczniowie mogli uczyć się od siebie nawzajem. Uczniowie pomagają sobie w trakcie pracy na lekcji, słuchają się wzajemnie, obserwują wykonywanie zadań przez kolegów i koleżanki zarówno w grupach jak i na forum w trakcie kontroli zadań.

Jakie sposoby, wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów, stosuje Pan/i na lekcji? KADN

Liczebność: 9

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

Dyrektor szkoły spośród szerokiego zakresu działań za nowatorskie, innowacyjne w zakresie dydaktycznym, organizacyjnym i realizacją celów szkoły uznał:

- wprowadzenie terapii behawioralnej dla dzieci z autyzmem (przez uprawnionych nauczycieli),
- realizację zajęć i programów prozdrowotnych: „Owoce w szkole”, „Szklanka mleka”, „Fluoryzacja zębów”, „Zdrowie na talerzu”, „Śniadanie daje moc”, „Bezpieczna droga do szkoły”,
- motywowanie rodziców do wnioskowania i korzystania z programów pomocowych m.in. w PCPR;
- likwidowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych czy technicznych oraz dofinansowania udziału w turnusach rehabilitacyjnych, zakup podręczników refundowanych w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”, - spotkania integracyjne z uczniami placówek kształcenia ogólnego z terenu Żnina oraz powiatu – powiatowy dzień Godności Osób Niepełnosprawnych, integracyjne kolędowanie z uczniami ZSP Nr 1 w Żninie,
- udział w Festynie integracyjnym z Okazji Dnia Dziecka w Lubostroniu,
- uczestnictwo wszystkich uczniów w Festynie Archeologicznym w Biskupinie – żywa lekcja,
- pobyt, zabawa i nauka w czasie wycieczki do Miasteczka Western „Silverado City” w Bożejewiczkach, m.in. jazda konna;

- udział społeczności szkolnej w Akademiach okolicznościowych i uroczystościach o charakterze patriotycznym, m.in. związanych ze świętami państwowymi
- udział w uroczystościach szkolnych zaproszonych gości, w tym Chóru Moniuszko czy Chóru Dziecięcego z PG Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 1, Chóru Jaśmin działającego przy Żnińskim Domu Kultury,
- udział delegacji samorządu i harcerzy w uroczystościach w miejscach pamięci np. w rocznicę Powstania Wielkopolskiego, Święta Niepodległości, 3 Maja - promocja wytworów uczniów na kiermaszach szkolnych i wystawkach prac uczniów, - zapoznanie z żywą twórczością artystyczną (audycje muzyczne Filharmonii Pomorskiej, przedstawienia w wykonaniu Teatru Vaška z Torunia)
- organizowanie ognisk integracyjnych dla uczniów i ich rodzin (bliższa współpraca z rodzicami),
- „Drzwi otwarte” – promocja szkoły,
- pozyskanie grantów oświatowych ze Starostwa Powiatowego na pozalekcyjne zajęcia, np. w 2013 r. : „Aktywna rehabilitacja”, „Tańczę, śpiewam, rymuję, złości i stresu nie czuję. Część II”, „Mowa otwiera mnie na świat”, „Słucham, rozumiem, mówię – zajęcia stymulujące rozwój mowy dziecka”, - zakup pojazdu do przewozu uczniów niepełnosprawnych i dowożenie uczniów na zajęcia w szkole, konkursy, zawody;
- spotkania dogoterapeutyczne z wolontariuszami Fundacji Pomocy Terapeutycznej Cane Pro Humano z Bydgoszczy;
- prowadzenie zajęć metodą harcerską: udział w wojewódzkich obchodach 55-lecia Nieprzetartego Szlaku – program artystyczny przygotowany przez szkolną Drużynę, Udział w Zlocie uczniów zasięgu wojewódzkim w Funce, udział w Ogólnopolskich Złotach Drużyn NS w Dęblinie, Siedlcach, Sokołowie Podlaskim i Stoku Lackim, działania o zasięgu powiatowym – Złaz w Bożejewicach, Złot Ognik w Smerzynie.

W podjęte w tym i poprzednim roku szkolnym działania nowatorskie, innowacje, eksperymenty dydaktyczne i organizacyjne, zdaniem dyrektora szkoły angażują się wszyscy nauczyciele.

Zdaniem dyrektora stosowane w szkole rozwiązania nowatorskie mają wpływ na rozwój uczniów. Zastosowanie tych rozwiązań uwarunkowane jest diagnozą skuteczności ich wpływu w stosunku do ucznia z niepełnosprawnością intelektualną. Wprowadzone metody, jak np. metoda behawioralna w pracy z uczniem autystycznym, wymagają długotrwałej realizacji, by przyniosły widoczne efekty, lecz w perspektywie takie efekty (choć na różnym poziomie) są osiąganе. Wprowadzenie zajęć grantowych z hipoterapii, dogoterapii, wzmacniają bodźce uczniów z głębszymi niepełnosprawnościami, pufy terapeutyczne. Realizacja zajęć harcerskich to oddziaływanie na rozwój sfery społecznej – kształtowanie prawidłowych postaw, samodzielności, solidarności. Wieloaspektowe wspomaganie rozwoju to proces nieustający skierowany na wszechstronną stymulację rozwoju ucznia. Są zauważalne elementy oceniania kształtującego.

Zdaniem prawie wszystkich nauczycieli w ciągu ostatnich 12 miesięcy wprowadzili innowacyjne rozwiązania w swojej pracy, Rys. 1w przedstawia czego dotyczyły te rozwiązania. Nowatorstwo polega na tym, że stosowanie ich zależy od indywidualnych potrzeb dziecka ze sprzężonymi niepełnosprawnościami i wykracza poza standardowe rozwiązania stosowane w placówkach oświatowych. Wzbogacają one ofertę edukacyjną i jakość prowadzonych zajęć oraz prowadzą do osiągania konkretnych efektów dydaktycznych w poszczególnych sferach funkcjonowania dziecka. Dają szansę dzieciom upośledzonym w stopniu głębokim na uczestnictwo w życiu rodzinnym i społecznym na miarę ich możliwości i umiejętności. Pobudzają aktywność ucznia, uatrakcyjniają zajęcia, motywują uczniów do działania, integrują ich ze środowiskiem, pozwalają ćwiczyć umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Uczą zdrowego stylu życia, mądrego

i pożytecznego wykorzystania czasu wolnego. Dostarczają mu pozytywnych emocji, które sprzyjają procesowi edukacji i terapii. Stosowanie metod aktywnych wpływa na polepszenie wyników nauczania, pozwala uczniowi odnieść edukacyjny sukces, wzbudza wyobraźnię uczniów. Poszukiwanie nowych rozwiązań ożywia też wyobraźnię i motywację nauczyciela, co pozwala uniknąć zachowań rutynowych. Pracując z dziećmi mającymi problemy z komunikacją werbalną nauczyciele zwrócili uwagę na potrzebę zapewnienia im możliwości komunikacji alternatywnej. Grupa nauczycieli pozyskała w ramach grantu oświatowego dwa programy: „Boardmaker” zawierający bazę symboli PCS i SymWriter stworzonym dla uczniów mających problemy z pisaniem i czytaniem. Za pomocą pierwszego programu uczniowie mieli możliwość tworzenia tablic komunikacyjnych, na bazie obrazków wyodrębniali kategorie przedmiotów, zjawisk. Zdaniem nauczycieli dużą satysfakcję sprawiało uczniom z zaburzeniami mowy wykorzystanie podczas zajęć komunikatora mowy. Program SymWriter stanowi skuteczną, rozwijającą wyobraźnię pomoc dla dzieci z trudnościami w pisaniu i czytaniu. Dzieci budują zdanie w oparciu o materiał wyrazowy i obrazkowy. Syntezator mowy wykorzystywany samodzielnie przez uczniów koryguje błędy w ich wypowiedziach i wdraża do samokontroli. W szkole stosuje się masaż ogólny, klasyczny oraz masaż Shantala, zdaniem nauczycieli niedoceniany w placówkach oświatowych jest to doskonały środek niezbędny do nawiązania kontaktu, pozwalający na zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i rozluźnienia u dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością. Jego intensywność i jakość stymulują odczucia proprioceptywne, reguluje napięcie mięśniowe, dotlenia, polepsza krążenie w nóżkach i rączkach dziecka dzięki czemu stają się one cieplejsze, pobudza układ limfatyczny, odgrywający ważną rolę w kształtowaniu odporności, uwalnia napięcia w poszczególnych częściach ciała. Masaż Castillo-Moralesa usprawnia aparat artykulacyjny oraz powoduje zwiększenie i poprawę wymawiania głosek, sylab i dźwięków nieartykułowanych, jako zaczątek mowy właściwej. Wprowadzone środki dydaktyczne w znacznym stopniu przyczyniły się do usprawnienia sfery motoryki dużej i małej dziecka oraz jego funkcjonowania w rodzinie. Nauczyciele stosują techniki wywodzące się z terapii behawioralnej, np.: nauczanie incydentalne i sytuacyjne, stosują podpowiedzi ułatwiające dziecku udzielenie odpowiedzi a przez to zwiększające prawdopodobieństwo uzyskania wzmocnienia (podpowiedzi stopniowo wycofują). Stosują techniki proaktywne, które są przyjazne dziecku, (organizowanie w ten sposób sytuacji poprzedzających zachowanie aby umożliwić dziecku odniesienie sukcesu – polecenia, stopień trudności zadania, organizacja salki, pomoce dydaktyczne itp.). Stosują wzmacnianie różnicujące, wzmacnianie zachowań alternatywnych. Zdaniem nauczycieli dobrym, nowatorskim rozwiązaniem okazało się organizowanie konferencji profilaktycznych. W ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w powiecie żnińskim nauczyciele współorganizowali z instytucjami wspomagającymi dwie konferencje powiatowe z cyklu „Bezpiecznie w dorosłość”. Pierwsza dotyczyła profilaktyki uzależnień „Szkoły wolne od uzależnień”, druga zaburzeń lękowych dzieci i młodzieży „Akademia Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży” – objęta honorowym patronatem Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty. Konferencje skierowane były do nauczycieli i rodziców oraz przedstawicieli instytucji wspomagających szkołę. Zorganizowano również spotkanie dla nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli pt. „Oswoić autyzm”. Szkoła udziela porad i wsparcia nauczycielom szkół masowych. Zdaniem nauczycieli istnieje duże zapotrzebowanie na podejmowanie tej tematyki ponieważ problem różnych zaburzeń dotyczy coraz większej grupy dzieci i młodzieży. Grupa nauczycieli pozyskała fundusze na hipoterapię, w której uczestniczyli uczniowie. Nauczyciel języka angielskiego, jak sam wskazuje stosuje nowatorskie metody działania:

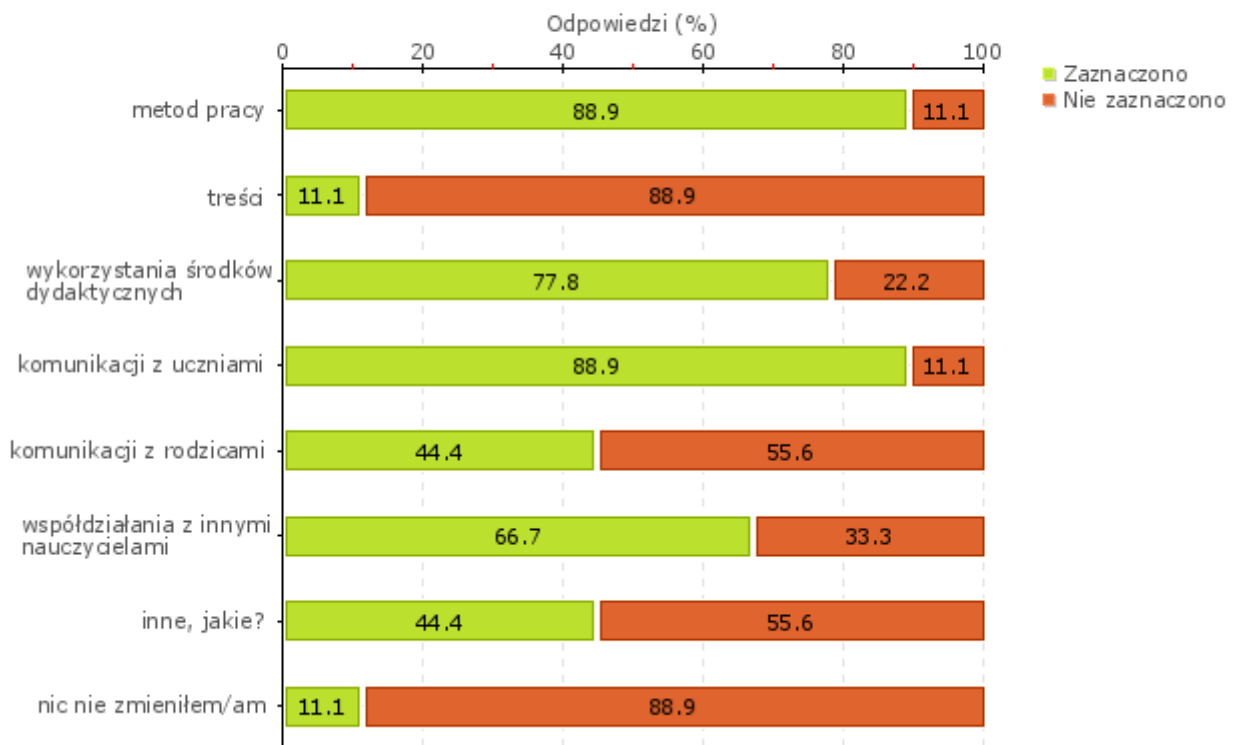
- ćwiczenie poszczególnych elementów językowych poprzez zabawę, np. Kalambury, Bingo, planszowe gry dydaktyczne
- stosowanie różnorodnych metod aktywizujących uczniów (gry dydaktyczne, łańcuchowa metoda skojarzeń, mapa mentalna, burza mózgów, scenki)

- organizacja i przeprowadzanie konkursu „Kalambury po angielsku”, aktywny udział uczniów
- wykorzystanie programów komputerowych oraz stron internetowych z zadaniami interaktywnymi do nauki języka obcego (np. BBC learning english, anglomaniacy.pl), komputer umożliwia zobaczenie atrakcji turystycznych w Londynie/ Wielkiej Brytanii.
- zdobyte kwalifikacje - Certyfikowany Psychoterapeuta Poznawczo-Behawioralny w 4-letniej Szkole Psychoterapii CBT w Warszawie pozwoliły na bieżąco wykorzystywać wiedzę w pracy z uczniami jak i ich rodzicami.

W ramach działań integrujących uczniów szkoły ze środowiskiem współorganizowany był Międzyszkolny Integracyjny Przegląd Profilaktyczny. Za nowatorskie nauczyciele uznali organizowane od 2012 roku ogniska i spotkania integracyjne na terenie PTTK w Żninie dla uczniów szkoły wraz z całymi rodzinami mające na celu w sposób nieformalny poprawić kontakt, zaangażowanie i współpracę rodziców ze szkołą. O ich efektywności może świadczyć stopniowo rosnąca liczba uczestników, kolejne spotkanie pt. „Rodzinne ogniskowanie” zaplanowane jest na czerwiec 2014 roku. Partnerzy szkoły uważają za nowatorskie podejmowane działań takich, jak wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne. 14 dniowy wyjazd, jest dofinansowany, ale organizacja jest dużą odpowiedzialnością, "od strony obsługi jest to wyczyn". Szkoła pozyskała z Telewizji Polskiej "Reklama dzieciom" pieniądze na trzy wyjazdy, nad morzem w góry i do Warszawy. Szkoła zainicjowała powiatowe konferencje Akademii Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży. Prowadzony był przegląd "Stres pod kontrolą", wystosowano zaproszenia dla szkół z powiatu, ale i spoza powiatu. Szkoła organizuje konferencje "Oswoić autyzm" przy udziale Poradni P-P i Starostwa. Partnerzy szkoły wyrażają podziw dla nauczycieli, którzy mają ogromną wiedzę na temat chorób, które powodują przypadłości np.: autyzm, ale i wielu innych chorób, prowadzą specjalistyczne zajęcia. Partnerzy mają nadzieję, że w szkole powstanie punkt konsultacyjny dla dzieci z autyzmem. Uczniowie uczestniczą w akcjach zbierania nakrętek, płyt cd. W szkole odbywają się rozgrywki w warcaby i szachy. Szkoła wzmacnia inicjatywy poprzez konkursy szkolne. Organizowane są wyjście poza mury szkoły np.: na zajęcia z hipoterapii, spotkania przy ognisku. "W szkole dzieci grają i śpiewają razem z innymi szkołami dla innych dzieci. Dla tych, którzy tu przychodzą jest to ważne, że wspólnie można działać". Szkoła szeroko wykorzystuje granty oświatowe, zajęcia nie są powielane, szkoła uzyskuje po kilka grantów rocznie. W szkole, zdaniem parterów, widać, co się dzieje, są wprowadzane innowacje, a nauczyciele bardzo się starają jest np.: organizowany turniej halowy – na poziomie województwa, na hali żnińskiej. Dyrektor szkoły postarał się o zakup specjalistycznego samochodu dla uczniów niepełnosprawnych. Dyrektor szkoły, jak wskazują partnerzy, cały czas dba o nowości.

Jeśli tak, czego one dotyczyły? KADN

Liczebność: 9

Wykres 1w

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Poziom spełnienia wymagania: A

W szkole realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. Monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i skutecznie wdraża wnioski z tych analiz. Działania te realizowane są przez wszystkich nauczycieli i przyczyniają się do osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych i wychowawczych uczniów, w tym na dalszym etapie kształcenia.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego

Wiedzę o możliwościach rozwojowych nowych uczniów zdobywa się na podstawie analizy udostępnionych przez rodziców orzeczeń i opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz rozmów między nauczycielami, wywiadów z nauczycielami realizującymi z uczniami zajęcia na wcześniejszym etapie kształcenia oraz z pedagogiem, psychologiem, rodzicami i uczniami. Przeprowadzane w szkole analizy i diagnozy osiągnięć uczniów uwzględniają ich możliwości rozwojowe. Nauczyciele uwzględniają zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno – pedagogicznych (w tym również poradni specjalistycznych) przy konstruowaniu planów pracy z dzieckiem i dostosowaniu treści programowych. Tworzy się dla ucznia indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny lub program rozwojowy. Działania są nakierowane na ucznia potrzebującego pomocy poprzez dostosowanie wymagań do możliwości ucznia, indywidualizację pracy, objęcie ucznia pomocą pedagoga i psychologa szkolnego, kierowanie na zajęcia specjalistyczne, kierowanie na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej (za zgodą rodziców), stwarzanie możliwości odniesienia przez ucznia sukcesu.

Wpływ wniosków wynikających ze wstępnych diagnoz jest widoczny w różnorodnych działaniach prowadzonych przez nauczycieli. W oparciu o te wnioski planuje się zarówno pracę wychowawczą jak i dydaktyczną. Na tej podstawie tworzony jest katalog zajęć specjalistycznych i dodatkowych. Nauczyciele tworzą, na podstawie zebranych danych Indywidualne Programy Edukacyjno – Terapeutyczne dla każdego ucznia na kolejny etap edukacyjny, w których określają sposoby realizacji podstawy programowej wraz z indywidualnymi dostosowaniami. W pracy z uczniami uwzględnia się zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach z poradni. Dostosowuje się również metody pracy, formy, pomoce dydaktyczne do możliwości uczniów. Dokumentacja Klasowych Zespołów Nauczycieli obejmuje analizę osiągnięć dydaktycznych uczniów oraz wnioski do dalszej pracy z uczniami. Omawiane na spotkaniach Klasowych Zespołów Nauczycieli problemy dydaktyczno – wychowawcze skutkują podejmowaniem działań naprawczych – np. pilnym wprowadzeniem terapii czy też koniecznością wizyty dziecka w poradni. W ocenianiu bieżącym formy diagnozowania obejmują: prace klasowe,

testy i sprawdziany, próbne egzaminy, kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe, zadania w zeszytach ćwiczeń, zadania dodatkowe oraz konkursy.

Diagnoza wstępna prowadzona przez nauczycieli ma zatem wpływ na:

- metody i formy pracy nauczycieli na lekcji;
- wybór programu i podręcznika;
- propozycje zajęć pozalekcyjnych (oferta zawiera zajęcia rozwijające uzdolnienia) specjalistyczne;
- potrzebę doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

W szkole realizuje się podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (rys. 10). Wszyscy nauczyciele dają uczniom możliwość kształtowania różnych umiejętności na wszystkich lub na większości zajęć, w tym umiejętności:

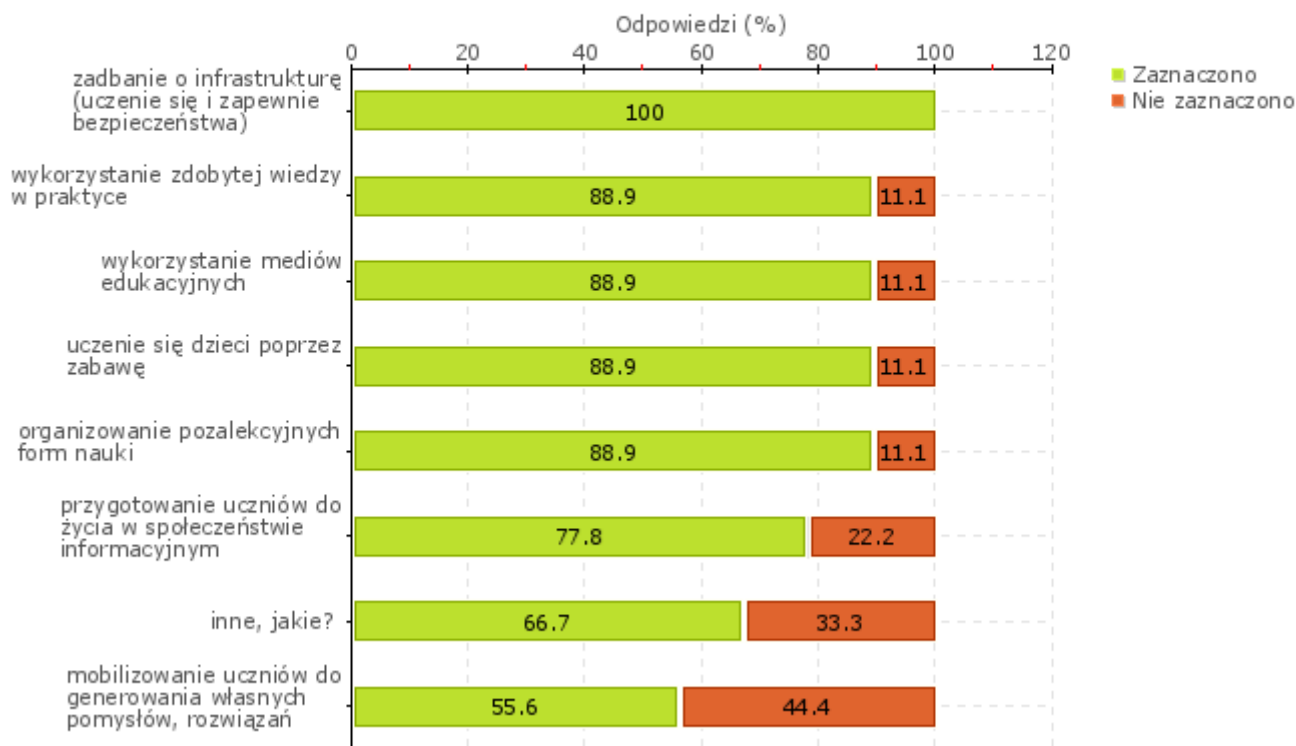
- czytania,
- myślenia naukowego i matematycznego,
- pracy zespołowej,
- odkrywania swoich zainteresowań i/lub przygotowania do dalszej edukacji,
- uczenia się,
- posługiwania nowoczesnymi technologiami informatyczno-komunikacyjnymi,
- komunikowania w języku ojczystym,
- całościowe, zintegrowane, wielozmysłowe poznawanie otaczającego świata,

- uwzględnienie przy ustalaniu kierunków pracy z uczniem indywidualnego tempa rozwoju ucznia,
- opracowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych zachowując korelację treści nauczania i wychowania,
- stosowanie wzmocnień pozytywnych przy wszystkich nawet najmniejszych postępach uczniów, brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu,
- nawiązywanie współpracy z rodziną ucznia, włączenie jej w działalność rewalidacyjną prowadzoną na terenie szkoły, kontynuacja przez rodziców niektórych elementów tej działalności w domu ucznia,
- rozwijanie autonomii ucznia niepełnosprawnego, wdrażanie go do funkcjonowania społecznego, rozumienia i uznawania norm społecznych, przygotowanie do pełnienia ról społecznych,
- rozwijanie u ucznia motywacji do porozumiewania się z drugą osobą, komunikowania potrzeb i stanów emocjonalnych, zaspokajanie specyficznych, edukacyjnych potrzeb uczniów odpowiednio do ich możliwości psychofizycznych, dbanie o bezpieczeństwo uczniów,
- tworzenie sytuacji edukacyjnych i wykorzystywanie sytuacji życiowych do rozwijania umiejętności czytania, pisania i elementarnych umiejętności matematycznych,
- dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, na jej podstawie opracowywanie i modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjnego.

Wszystkie zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej są wykorzystywane przez nauczycieli systematycznie w codziennej pracy, co potwierdziły obserwacje lekcji.

Które z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej wykorzystuje Pan/i systematycznie? KADN

Liczebność: 9

Wykres 10

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

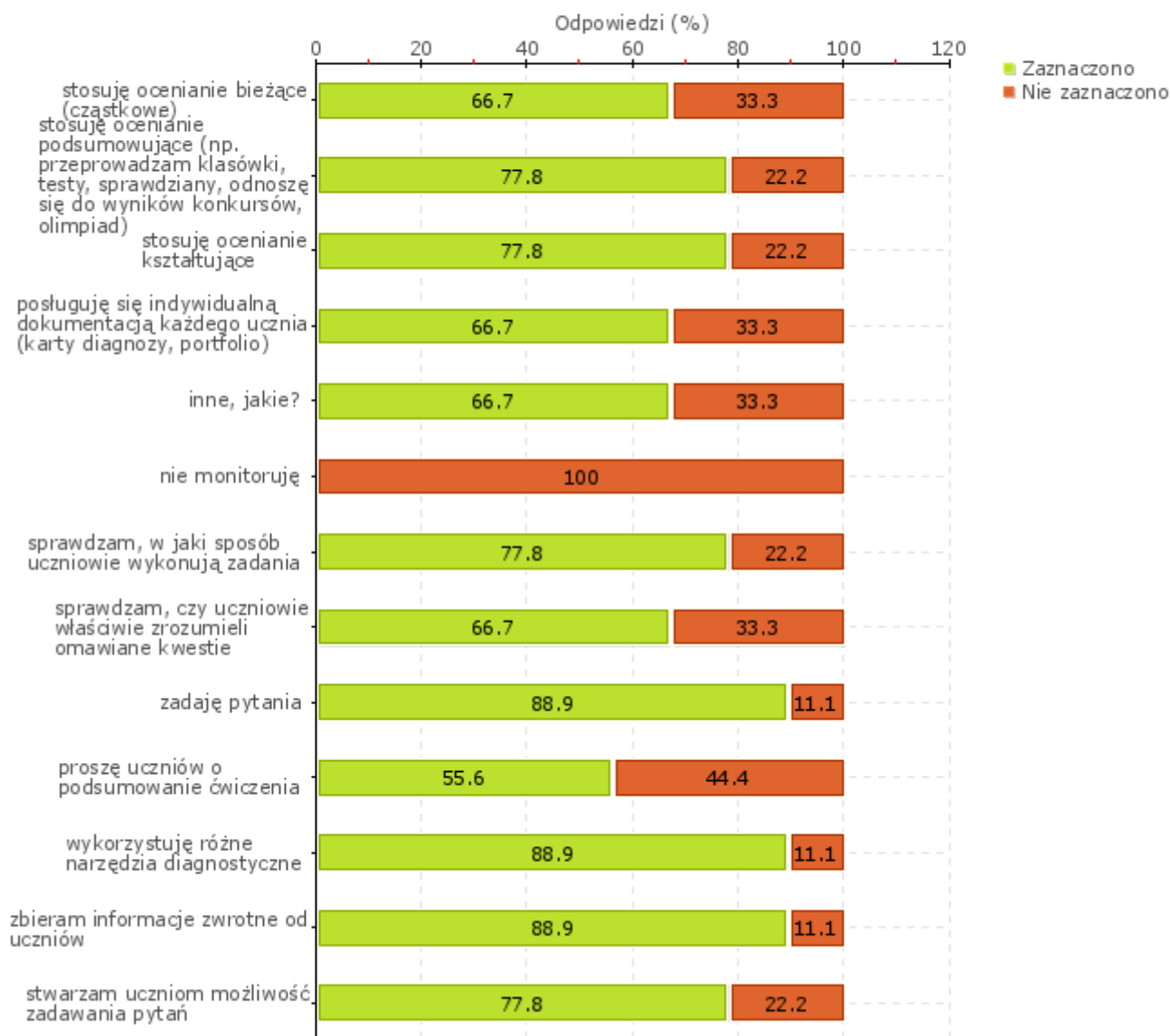
Nauczyciele monitorują osiągnięcia swoich uczniów w sposób, który ilustruje wykres (rys. 1w), a także wykorzystują w swojej pracy wnioski z tego monitorowania w następujący sposób, poprzez:

- modyfikację zakresu wprowadzanego materiału,
- modyfikację warsztatu pracy,
- indywidualizację nauczania,
- modyfikację IPET,
- stosowanie zasady małych kroków,
- modyfikację dotychczasowych metod pracy i/lub metod wychowawczych,
- zwiększenie intensywności konsultacji z rodzicami uczniów,
- zwiększenie nacisku na rozwiązywanie zadań praktycznych (wykorzystanie przez uczniów wiedzy w praktyce),
- zwiększenie roli aktywizacji uczniów.

Monitorowanie postępów uczniów potwierdziły obserwacje lekcji i zajęć specjalistycznych, w trakcie których nauczyciele sprawdzali, czy uczniowie właściwie zrozumieli, w jaki sposób wykonywali zadania, zadawali pytania, prosili uczniów o podsumowanie, pytali uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy, stwarzali uczniom możliwość zadania pytania.

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? KADN

Liczebność: 9

Wykres 1w

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Działania systematycznie prowadzone przez szkołę przyczyniły się do osiągania wielu sukcesów edukacyjnych uczniów. Prowadzone działania są spójne z wnioskami z nadzoru pedagogicznego.

Zdaniem dyrektora szkoły na poprawę wyników kształcenia i osiąganie sukcesów edukacyjnych uczniów miały wpływ min.:

- tworzenie warunków do permanentnego doksztalcania się kadry, uzyskiwanie kwalifikacji w zakresie wspierania uczniów z wielorakimi dysfunkcjami – autystycznymi, niedowidzącymi, niedosłyszącymi, z niepełnosprawnościami ruchowymi, głęboko upośledzonych (terapia behawioralna, tyflopädagogika, surdopedagogika, praca z uczniem z niepełnosprawnościami sprzężonymi i in.), a co za tym idzie na podniesienie jakości pracy zespołu nauczycielskiego,
- dostosowywanie programów nauczania lub tworzenie programów własnych realizujących podstawę programową z uwzględnieniem rodzajów i stopnia dysfunkcji uczniów,
- indywidualizacja procesu edukacyjnego, jako nadrzędny element procesu edukacyjnego, uwzględniana zarówno podczas planowania pracy dydaktycznej przez nauczycieli jak również przy opracowaniu dokumentacji ucznia – IPET, programy rewalidacji, logopedii, gimnastyki korekcyjnej, planowanie działań socjoterapeutycznych przez specjalistów (pedagoga, psychologa),
- opracowanie przez zespoły nauczycieli narzędzi do diagnozowania efektów kształcenia dostosowanych do możliwości indywidualnych uczniów. • Włączanie rodziców do współpracy w osiąganiu przez uczniów efektów kształcenia, usprawniania zaburzonych funkcji- szczególnie w przypadku uczniów objętych nauczaniem indywidualnym
- diagnozowanie przez specjalistów i terapeutów szkolnych prowadzących zajęcia specjalistyczne przyczyn niepowodzeń szkolnych i aktualnego poziomu rozwoju ucznia, szczególnie w przypadku uczniów nowoprzybytych, planowanie pracy uwzględniające aktualny indywidualny poziom rozwoju podopiecznych,
- Prowadzona w placówce ewaluacja wewnętrzna uwzględniająca aktualne potrzeby dziecka i środowiska szkolnego,
- Wykorzystanie godzin do dyspozycji dyrektora na zwiększenie wymiaru przedmiotów, zajęć, które są wskazane uczniom na danym poziomie,
- Uwzględnienie aktualnych potrzeb dzieci z głębszymi niepełnosprawnościami, szczególnie objętych nauczaniem indywidualnym (zaplanowanie indywidualnego wsparcia podczas przerw śródlekcyjnych w celu wdrażania ich do społecznych zachowań w relacji z grupą rówieśniczą i w naturalnych warunkach szkolnych),
- wdrażanie różnorodnych, nowatorskich form i metod pracy z uczniem – komunikacja pozawerbalna, zajęcia doświadczałne (poznawanie wielosensoryczne),

- wzbogacanie wyposażenia placówki w nowoczesny sprzęt do diagnozy, terapii, stymulowania rozwoju (pracownia polisensoryczna, sensoryczna, pracy metodą Tomatisa, metodą EEG Biofeedback)
- wprowadzanie i wykorzystywanie nowoczesnych pomocy dydaktycznych – tablic interaktywnych, programów multimedialnych,
- propagowanie działań szkoły, informowanie o sukcesach uczniów na zawodach, turniejach, konkursach w mediach, na stronie szkolnej,
- szeroko pojęta integracja – wspólne spotkania, przeglądy, koncerty lub rywalizacja sportowa z przedszkolami i uczniami szkół masowych,
- organizowanie przez szkołę konkursów szkolnych, międzyszkolnych dla uczniów szkół specjalnych oraz liczne uczestnictwo w imprezach, zawodach, konkursach na które zapraszani są nasi uczniowie do szkół specjalnych lub też masowych,
- rozwijanie działalności harcerskiej, jako metody na usamodzielnianie, kształcenie postaw społecznych – patriotycznej, odpowiedzialności, pomocy wzajemnej, szacunku.
- zakup pojazdu do przewozu uczniów, w tym na wózkach, dzięki czemu jest możliwe dowożenie uczniów na zajęcia specjalistyczne,
- pozyskiwanie środków (granty oświatowe, sponsorzy), dzięki czemu możliwe jest szersze działanie terapeutyczne – hipoterapia, dogoterapia,
- coroczna, od początku wprowadzenia egzaminów zewnętrznych, analiza wyników egzaminu gimnazjalnego, w oparciu, o którą wprowadza się wnioski do dalszej pracy.

Zespół nauczycieli uczących w jednym oddziale za sukcesy uczniów tego oddziału uważa:

- Mistrzostwa Polski w Piłce Nożnej Płock,
- Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Lekkiej Atletyce,
- Mistrzostwa Polski w Piłce Nożnej chłopców do lat 16,
- Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w biegach przełajowych Sępólno Krajeńskie,
- Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w piłce nożnej halowej ŻNIN - Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w unihokeju Bydgoszcz,
- Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w piłce nożnej Rypin,
- Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w tenisie stołowym,
- konkurs Poezji Religijnej w Szubinie – dwukrotnie I m-ce;
- Festiwal Twórczości Religijnej Osób Niepełnosprawnych w Gnieźnie - wyróżnienie;
- Przegląd Osób Niepełnosprawnych w Szerzawach;
- reprezentowanie placówki na uroczystościach powiatowych szkolnych i międzyszkolnych – chórek szkolny,
- Konkurs wiedzy o krajach Unii Europejskiej,
- udział w konkursie bożonarodzeniowym „W świątecznym nastroju” – konkurs szkolny,
- udział w konkursie ekologicznym „EKO SONG” w Kcyni – kilkakrotnie uczniowie zajęli I m-ce,
- udział w turnieju w warcaby,
- udział w konkursie z języka angielskiego pt. Kalambury po angielsku – opanowanie zakres słownictwa,

- udział w szkolnym i międzyszkolnym konkursie geograficzno – ekologicznym Nasza Planeta,
- udział w międzyszkolnym konkursie czytelniczym O Srebrną Zakładkę,
- udział w szkolnym konkursie na najbardziej pomysłowy latawiec,
- udział w międzyszkolnym konkursie wiedzy Wielkopolska mój region,
- prowadzenie przeglądów twórczości literatury dziecięcej organizowanych w szkole np. "Słowa niosą radość".

Widoczny jest również wzrost efektów kształcenia, co uwidacznia się w coraz większym zainteresowaniu uczniów i chęcią udziału w konkursach, przeglądach i turniejach. Ważną zmianą na lepsze jest wzrastające zainteresowanie prezentowaniem swoich pasji i zainteresowań przed większym gremium.

Wielu uczniów otrzymuje świadectwa z wyróżnieniem na koniec roku, poparte najczęściej wysokim wynikiem sprawdzianu zewnętrznego.

Obszar badania: Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

Uczniowie przygotowani są do aktywnego wchodzenia w życie poprzez kształtowanie u nich postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi w dwóch wymiarach:

- indywidualnym, np. umiejętność dokonywania samooceny, określenia swoich mocnych i słabych stron, planowania własnego rozwoju i samokształcenia, kreatywności, komunikacji, przygotowanie do roli świadomego i odpowiedzialnego członka społeczeństwa, posługiwania się nowoczesnymi technologiami, językami obcymi, rozwija się wśród wszystkich uczniów umiejętność autoprezentacji czy wystąpień publicznych. Na godzinach wychowawczych uczniowie poznają swój styl uczenia się oraz najważniejsze elementy decydujące o skuteczności uczenia się. Pozwala to uczniom na lepsze poznanie samych siebie i swoich możliwości. Dużo czasu poświęca się również sprawom higieny uczenia się oraz wdrażania nawyku świadomego uczenia się. Potrzeba zaspokajania naturalnej ciekawości świata, odkrywania swoich zainteresowań realizowana jest także poprzez szeroką ofertę wycieczek, zajęć integrujących ze środowiskiem, jaką swoim podopiecznym przedstawia szkoła;
- społecznym, np. umiejętność współpracy w zespole, aktywność na rzecz środowiska, wolontariat. Doskonali się w obu tych wymiarach w/w umiejętności kluczowe z podstawy programowej. Szkoła wyposaża uczniów w umiejętności: czytania, myślenia matematycznego, myślenia naukowego, komunikowania się w języku ojczystym i obcym, uczenia się, umiejętności pracy w zespole, umiejętności posługiwania się nowoczesną techniką informatyczną i komunikowania się, jak też korzystania z informacji, umiejętności rozwiązywania problemów, umiejętności wysłuchiwanie innych i brania pod uwagę ich punktów widzenia, umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, umiejętności organizowania i oceniania własnej pracy.

Uczniowie na dalszym etapie kształcenia zdają egzaminy zawodowe - takie jak ich zdrowi rówieśnicy.

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Poziom spełnienia wymagania: A

Działania szkoły zapewniają uczniom szeroko rozumiane bezpieczeństwo, co potwierdzili w trakcie prowadzenia badań wszyscy respondenci. Zasady postępowania i współzycia w szkole zostały wypracowane przez nauczycieli rodziców, uczniów i pracowników niepedagogicznych. W szkole, na każdym kroku, obserwuje się atmosferę sprzyjającą nawiązywaniu właściwych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej, które są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Systematycznie prowadzone analizy działań wychowawczych skutkują ich ciągłą modyfikacją, która odbywa się przy udziale rodziców i na miarę możliwości - uczniów.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne

W szkole, zdaniem partnerów placówki, przedstawiciela organu prowadzącego, pracowników niepedagogicznych i uczniów, biorących udział w wywiadzie, jest bezpiecznie.

W szkole, zdaniem wszystkich respondentów dba się o bezpieczeństwo, prowadzi się działania prewencyjne, imprezy profilaktyczne i integracyjne dla całej szkoły, w tym rodziców i środowiska, z udziałem Policji i Straży Pożarnej, a także pogadanki profilaktyczne. Takie działania szkoły mają pozytywny wpływ na świadomość uczniów w zakresie zagrożeń. Szkoła, w zakresie bezpieczeństwa, oprócz współpracy ze służbami mundurowymi współpracuje z instytucjami zajmującymi się szeroko rozumianą profilaktyką.

Zapewnianiu bezpieczeństwa na terenie szkoły pomagają monitoring wizyjny, ogrodzenie terenu, ale przede wszystkim czujność nauczycieli i pracowników szkoły. Zdaniem partnerów placówki bezpieczeństwo jest priorytetem szkoły min. ze względu na fakt, że do szkoły uczęszczają uczniowie niepełnosprawni. W związku z tym szkoła wypracowała procedury, które określają szczegółowy zakres obowiązków nauczycieli, w każdej sytuacji potencjalnie niebezpiecznej.

Ważne jest także, że w szkole zapewnia się uczniom bezpieczeństwo emocjonalne – bardzo dobrze, trafnie kadra reaguje na pojawiające się problemy – widać otwartość na niesienie pomocy uczniom przez nauczycieli.

Teren szkoły jest ogrodzony i zamknięty, co podkreślają pracownicy niepedagogiczni. Odbywają się próbne ewakuacje. Prowadzone są pogadanki dotyczące bezpieczeństwa. Nauczyciele dyżurujący sprawują opiekę nad uczniami, wyznaczono kolejne strefy dyżurów w ramach tzw. godzin karcianych. Monitoruje się kto wchodzi i przebywa na terenie szkoły. W stołówce pomaga się uczniom przy spożywaniu posiłków.

Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego

W szkole działa samorząd uczniowski. Uczniowie przede wszystkim biorą udział w imprezach szkolnych, konkursach, zawodach organizowanych przez samorząd, współorganizują takie imprezy i pracują w radzie lub zarządzie samorządu uczniowskiego. Ze względu na niepełnosprawność uczniów są to działania kierowane przez nauczycieli.

Zdaniem nauczycieli uczniowie współdecydują, jakimi sprawami samorząd będzie się zajmował. Samorząd kieruje się zasadą demokracji, dzięki czemu uczniowie w sposób nienarzucony wybierają swoich przedstawicieli, mogą uczestniczyć w tworzeniu i realizacji programu pracy samorządu. Działania SU dają także szkole możliwość uporządkowania obszaru aktywności związanej z kształceniem umiejętności psychospołecznych i wychowawczych (tj. tolerancja, uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, szacunek dla innych i in.). Ponadto uczą: współdziałania, samorządności, wdrażają do demokracji, a przez to przygotowują do pełnienia w odpowiedzialny sposób przyszłych ról w społeczeństwie, na miarę swoich możliwości. Propagują wartości naczelną szkoły oraz postawy sprzyjające rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, m.in.: odpowiedzialność, poszanowanie tradycji i kultury.

Samorząd Uczniowski każdego roku szkolnego prowadzi wiele działań na rzecz społeczności szkolnej. Zaliczyć do nich można min.:

- demokratyczne wybory do SU,
- uroczystości szkolne (m.in. Dzień Nauczyciela, Dzień Matki, Dzień Wiosny, Dzień chłopca, Dzień Kobiet, Wigilie klasowe, Andrzejki, Mikołajki, Śniadanie wielkanocne - wymienione powyżej akcje organizowane są często we współpracy integracyjnej międzyklasowej),
- akcje charytatywne: (m.in. zbieranie kolorowych nakrętek),
- opiekę starszych uczniów nad młodszymi,
- prezentowanie szkoły w uroczystościach gminnych i lokalnych np. uroczystości rocznicowych upamiętniających Powstanie Wielkopolskie, roznoszenie Świątełka Betlejemskiego po urzędach, prasie, kościołach,
- udział w festynie regionalnym „Jesień na Pałukach” gdzie prezentowane są prace artystyczne uczniów.

Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

Wszystkie podmioty szkoły wspólnie uzgodniły zasady współżycia w szkole, co pozwoliło budować właściwe relacje między członkami społeczności szkolnej, oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Prawie wszyscy rodzice uważają, że mają wpływ na to jakich zachowań oczekuje się od ich dzieci w klasie i w szkole (rys.1-2j). Rodzice zgłaszają swoje uwagi i propozycje do nauczycieli, wychowawcy klasy i do dyrekcji, również za pośrednictwem Rady Rodziców. Mają wpływ na tematykę godzin wychowawczych i na program wychowawczy, a także indywidualne decyzje dotyczące ich dzieci. Na każdym zebraniu wszyscy rodzice mogą wyrazić swoje zdanie, mają wpływ na podejmowane decyzje.

Również uczniowie biorący udział w wywiadzie potwierdzili, że mają wpływ na zasady obowiązujące w szkole. Prowadzą na ten temat rozmowy na godzinach wychowawczych, czasami też na lekcjach - gdy jest taka potrzeba. Rozmowy te dotyczą bezpieczeństwa w sieci, na wakacjach zimowych i letnich, asertywności, wartości istniejących w szkole, zachowania w szkole i poza nią, traktowania wszystkich z szacunkiem.

Na wszystkich obserwowanych zajęciach nauczyciele reprezentowali wysoką kulturę osobistą, służyli za przykład pożądanym społecznie postaw. Nauczyciele i uczniowie zwracali się do siebie życzliwie, ze zrozumieniem, szacunkiem, przyjaźnią.

Mając na uwadze założenia Pięcioletniego Planu Rozwoju szkoły i idee pedagogiki specjalnej, które zakładają przygotowanie ucznia niepełnosprawnego na miarę swoich możliwości do życia w społeczeństwie szkoła wyznaczyła wartości, które są tłem dla wszelkich działań w placówce:

- zdrowie - jest największym dobrem życia i największą wartością (Wartość zdrowia promuje się m.in. poprzez edukację zdrowotną, której celem jest kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności środowiska sprzyjającego zdrowiu.
- bezpieczeństwo ucznia- wystawki, pogadanki, gazetki, spotkania z policjantem, dodatkowa opieka nad uczniami pracowników wymagającymi wsparcia, programy profilaktyczne i działania profilaktyczne,
- wartości religijne: konkursy, jasełka, przeglądy i festiwale religijne, rekolekcje, przygotowanie Jasełek bożonarodzeniowych, konkursy o tematyce świątecznej „W świątecznym nastroju”, udział w kolejnych edycjach Konkursu Poezji Religijnej w Szubinie, akcje integracyjne pt. Wspólne kolędowanie, apele dotyczące Jana Pawła II, wyjścia na cmentarz,
- tolerancja -organizowane wspólnych przedsięwzięć, udział w nich np. Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych w Żninie, Festiwal Twórczości Religijnej Osób niepełnosprawnych w Gnieźnie,
- wartości patriotyczne, harcerskie rozumiane jako - służba Bogu – wynikająca z wiary bądź osobistego stosunku do duchowych wartości życia takich jak: miłość, prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, piękno, przyjaźń, braterstwo, nadzieja, służba Polsce – wynikająca z poczucia przynależności do wspólnoty narodowej i kulturowej, miłości Ojczyzny, godności narodowej, szacunku dla państwa i jego historii, służba sobie i innym – wynikająca z osobistej odpowiedzialności za indywidualny rozwój i z osobistego stosunku do społeczeństwa, poczucia odpowiedzialności za rodzinę, lokalną społeczność, kraj i cały świat, a także z szacunku dla innych i do świata przyrody,

- promocja kultury - coroczne odwiedziny Teatryku Waśka z Torunia, audycje muzyczne w wykonaniu Filharmonii Pomorskiej, imprezy szkolne, Chór Moniuszko i Mieszany Chór Dziecięcy, Chór Jaśmin, przedstawienia, aktywne angażowanie uczniów np. w życie kulturalne szkoły i naszego miasta, regionu Pałuki itp.,
- rodzina- rodzinna atmosfera szkoły,
- postawy altruizmu i życzliwości.

Obszar badania: W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb

Dyrektor szkoły i nauczyciele w wywiadach zgodnie podają, że stale prowadzi się analizę działań wychowawczych. Wnioski z tej analizy są na bieżąco wdrażane przez nauczycieli w latach następnych. Analiza działań podejmowanych w celu respektowania norm społecznych przez uczniów jest prowadzona w oparciu o: bieżącą ocenę zachowania odnotowywaną w zeszytach uwag, semestralną ocenę zachowania ucznia, obserwacje oraz pojawiające się zagrożenia cywilizacyjne, a także informacje uzyskane od rodziców, samych uczniów, pracowników niepedagogicznych.

Analizy dotyczą następujących zachowań i zagrożeń:

- eliminowania zachowań agresywnych i/lub naruszających prawo: realizacja programów na zajęciach socjoterapeutycznych, współpraca z kuratorami sądowymi, policją,
- profilaktyki zdrowotnej, uzależnień i problemów wieku dorastania: realizacja we współpracy z sanepidem programów profilaktycznych, organizacja konferencji poruszających tematykę trudności rozwojowych, wychowawczych, organizowanie konkursów propagujących bezpieczeństwo i zdrowy styl życia,
- poczucia bezpieczeństwa uczniów w klasie i szkole, szczególnie uczniów niepełnosprawnych;
- frekwencji uczniów i nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach,
- znajomości i przestrzegania norm i zasad przez uczniów.

Analizy przeprowadzane są:

- bieżąco wg potrzeb i występujących problemów, przy planowaniu pracy wychowawczej i profilaktycznej;
- podczas spotkań nauczycielskich zespołów klasowych;
- semestralne podsumowanie zachowań i zagrożeń;
- co miesiąc - frekwencja,
- IPET - dwa razy w roku.

Modyfikacji w pierwszej kolejności podlegają indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. Dzięki ewaluacji w miesiącu kwietniu dokonuje się korekty programów lub określa się zakresy na które należy położyć większy nacisk. Zaproponowano uczniom uczestnictwo w zajęciach drużyny harcerskiej, zajęciach "grantowych",

pozalekcyjnych (wyjazdy na basen, turnieje, spotkania integracyjne), zaangażowano uczniów w pomoc młodszym (również niepełnosprawnym) koleżankom i kolegom (opieka na przerwie, na wspólnych zajęciach). Kolejnym elementem podlegającym analizie i modyfikacji jest program wychowawczy. Ewaluacja programu wychowawczego wynika z analizy zjawisk występujących w środowisku uczniowskim i możliwości wpływania wychowawczego szkoły w tych obszarach. Planowana jest nowelizacja Programu Profilaktycznego opartego na wzmocnieniach pozytywnych (maj/czerwiec 2014).

Obszar badania: W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice

W modyfikacjach dotyczących działań wychowawczych, zdaniem dyrektora, aktywny udział biorą uczniowie - mimo różnych dysfunkcji i rodzice. Na początku każdego roku szkolnego uczniowie wszystkich klas na godzinach wychowawczych zgłaszają propozycje do programu wychowawczego klasy. Najczęściej proponowane zagadnienia odzwierciedlają sprawy, które interesują daną grupę wiekową. Znaczna część propozycji uczniów zostaje uwzględniona. Dzieci mają możliwość wyrażenia propozycji tematyki godzin wychowawczych: o czym chciałyby rozmawiać, ale i czym same chciałyby się podzielić (pasje i zainteresowania). Uczniowie zgłaszają ponadto swoje propozycje i uwagi dotyczące nie tylko działań wychowawczych.

Są to sprawy różnego typu, jak m. in.:

- sygnalizowanie problemów osobistych- zaangażowanie rodziców, instytucji zewnętrznych wspomagających szkołę. (uczennica, problem alkoholowy w domu, mops, kurator, sąd rodzinny, przemoc – podobne działanie),
- prośba uczniów o zorganizowanie wspólnego spędzania przerw, ustawienie ławek na boisku,
- zezwolenie na słuchanie muzyki podczas przerw, jako forma rozładowania napięcia, relaksacji,
- proponowanie tematyki organizowanych imprez szkolnych i klasowych,
- organizacja pomocy dla młodszych koleżanek.

Wszystkie propozycje zmian w działaniach wychowawczych zostały uwzględnione. Wskazane przez dyrektora i nauczycieli propozycje działań wychowawczych zgłaszanych przez rodziców i uczniów i ich realizację potwierdzili sami zainteresowani w wywiadach.

Raport sporządzili

- Anna Borysiak
- Dorota Rama

Kurator Oświaty:

.....